

ERDELYI MAGYARÁG

Feloldó szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej
IV. évfolyam 97. sz.
1935. APRILIS 7.
Vasárnap

Gyarmati katonaságot vontak össze Franciaország keleti határán

Párisban összehívták a legfelsőbb államtanácsot. -- Hétfőn ül össze az angol minisztertanács, amely előtt Eden beszámol körutjáról

Bazel, április 5.
A francia-német és svájci határon különös eset történt tegnap. Francia gyarmati katonaság jelent meg a határon és megszállta a francia határt. Egy afgari csapat a határon helyezkedett el. Firestével szemben. A marokkói hadsereg Elzász felé fordulva táborozott le. A katonák fedezéket és légi támadást elhárító üteg állásokat építenek ki.

Ausztria felfegyverkezése megerősítendő Németországot

London, április 5.
Mivel Lord Eden csak péntek reggel érkezett meg Londonba, a délelőtti tervezett minisztertanácsot hétfőre halasztják. A minisztertanács helyett, az érdekelt miniszterek tanulmányozzák Simon külügyminiszternek berlini utjáról tett jelentését.

Noha Eden főpecsétör naponta tett jelentést európai körútja során az elért eredményekről és állandó érintkezésben állott Londonnal, mégsem történhetett döntés az angol külpolitika új irányairól.

Erről nem is lehet szó addig, amíg Eden be nem számol személyes tapasztalatairól.

London, április 5.
Nemzetközi politikai körökben élénk tárgyalás alapját képezi az osztrák bejelentés, mely a hadkötelezettség újbóli bevezetésének előkészületeiről szól.

Londonban az a vélemény alakult ki, hogy a kormány csak akkor foglalkozhat állást, ha kérését Genfben terjesztik elő. Egyébként a Reuter szerint az angol hivatalos álláspontot a következő szempontok irányítják.

1) Osztrák érdek. 2) A többi nagyhatalmak álláspontja.

A Reuter még tudni véli, hogy Csehszlovákiában bár elvileg ellenzik a német példa követését, nem zárkoznak el a kérésnek Genfben való tárgyalása elől.

Belgrádban az a vélemény alakult ki, hogy az új osztrák korosztályok behívása csak megerősítendő Németországot, mert a fiatalok szimpátiája Hitler felé irányul.

Páris, április 5.

A francia kormány tagjai holnap államtanácsra ülnek össze, hogy megtárgyalják az időszaki külpolitikai kérdéseket. Többek között foglalkoznak Moszkva-Varsó és Stresa szét követően az angol államférfiak útazása által felvetett problémákkal. Az angol-német-francia együttműködés kérdését is le-

tárgyalják, de a német fegyverkezésre adott francia lépés és a Keleti Egyezmény problémáját sem hagyják ki.

Nincs titkos katonai szerződés Németország és Lengyelország között

Varsó, április 5.
Mint a külföldi lapok írják, Eden és Beck lengyel külügyminiszter között, Eden varsói látogatása alkalmával felmerült az a kérdés, hogy vajon Lengyelországnak milyen szerződése van Németországgal szemben. Eden lord egyenesen Beck mellé nek szegte a kérdést, hogy Berlijn és Varsó között van-e titkos katonai szerződés.

A kidolgozandó terv, hír szerint igen rugalmas lesz, hogy alkalmat adjanak Lavalnak Stresában önálló kezdeményezésekre is.

A Temps római levelezője úgy tudja, hogy Olaszországot a keleti Egyezmény csak akkor érdekli, ha annak a dunai egyezményvel is vannak kapcsolatai. Olaszországot csak Közép-Európai problémák foglalkoztatják s legfőbb érdeke az osztrák függetlenség biztosítására.

Beck lengyel külügyminiszter a leghatározottabb módon megcáfolta ezeket a híreket és kijelentette, hogy a két ország között semmiféle katonai szerződés nincs anélkül is inkább, mert a lengyel nagyvezérkar elítélő véleménnyel van a Németországgal kötendő katonai egyezmény felől. Kiemelte Beck, hogy éppen olyan viszonyban van Varsó és Berlin, mint Moszkva és Varsó.

Sorra járják a miniszterek a megyeszékhelyeket

Bucuresti, április 5.
A kormányt agjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelynek során Tatarescu miniszterelnök felkérte, a minisztereket, hogy utazzanak megyeszékhelyekre és személyes érintkezés útján a helyszínen ismerjék meg a lakosság sérelmeit. Április 14 és 21 között látogatják végig a miniszterek a megyeszékhelyeket.

Minden városban több napot fognak tölteni, küldöttségeket fogadnak, a helyi hatóságok vezetőivel és a helyi pártszervezetekkel veszik fel az érintkezést.

Az "Universul" értesülése szerint a parlament rendkívüli ülészakát már május végén vagy június elején összehívják. Eppen ezért a mostani parlamenti ülészakát — annak ellenére, hogy 21-ig hosszabbították meg — már április 12-én berekesztik és

a megszavazásra váró törvényjavaslatokat csak a nyári rendkívüli ülészakán tárgyalják le.

Felakasztotta magát egy ceicai asszony

Oradea, április 5.
A ceicai rendőrség jelenti az oradeai ügyészségnek, hogy pénteken reggel 9 órakor saját házában felakasztotta magát. Paca Petruné, Coja Juliana 48 éves asszony. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azzal indokolja meg tettét, hogy egy magánadóságból kifolyólag eljárvezették a házat. — Emiatti kétségbeesésében elhatározta, hogy végez magával. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A husvéti 300 nyereményes tombola 9. száma

Utolsó nap a tavaszi tombolához

Kedden közöljük az eredményt

Olvasóink körében hatalmas érdeklődés nyilvánul meg 300 nyereményes tavaszi tombolánk iránt. A tombolára való jelentkezést szombaton este lezárjuk és a húzás megejtésére vasárnap kerül sor. Eppen ezért felkérjük olvasóinkat, hogy összegyűjtött szelvényeiket legkésőbb szombat estig juttassák el kiadóhivatalunkhoz, nehogy kimaradjanak a tavaszi tombola hatalmas arányú nyerési lehetőségeiből. A tombola nyertes számai: lapunk keddi számában közöljük.

Egyben felhívjuk olvasóink figyelmét a most folyó húsvéti tombolára amely méreteiben és a nyeremények nagyságában minden eddigit felülmul. A húsvéti tombola főnyereménye egy négy személyes autó, ezenkívül pedig 300 nagyértékű nyeremény kerül kiosztásra. Kérjük olvasóinkat, hogy gyűjtsék szorgalmasan a szelvényeket és vegyenek részt ezen a páratlan arányú tombolaakción.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 300 nyereményes húsvéti tombolán

1935 március hó.

A NAP

Eden visszatért

Lord Eden, az angol birodalom főpecsétőre, és az angol külügyminiszteri tárcsa legesélyesebb jelöltje a közeljövőben visszatér európai körutjáról Londonba és a világ közvéleménye riadtan várja, hogy mi lesz ezután. A közvélemény tudomásul vette, hogy a párisi tárgyalások jó mederben haladtak, meghallgatta, hogy Berlinben sikerült az angol és német álláspontokat összhangba hozni, kissé megnyugodva olvasta, hogy Moszkvában minden várakozást felülmúló eredményeket értek el, unottan jegyzetelt, amikor híre járt hogy Varsóban is eredményesen járt el az angol külügyi utazó, várakozással tekintett a prágai tárgyalások elé, amelyeknek eredményeként kitudódott, hogy az angol és csehszlovák kormány nézetei teljesen azonosak és most... most hogy véget ért a nagy európai körút, és Eden lord kormánya előtt be számol utja eredményeiről, a nyugtalanság nagyobb, mint valaha. Az európai diplomácia alól ljesztő disszonáns muzsika zaja szűrődik fel. Fegyvergyárak tufeszített munkájának gőzzirénái, kardoknak félelmes csörtetése és hadirepülőgépek motorjának berregése adja ezt a muzsikát, ami megfagyasztja a vért a békére hiába váró emberiség ereiben.

Ama bizonyos jól értesült politikai körök ismételtén megállapítják, hogy Eden lord tájékozódó körútja meghozta a maga eredményeit. A kevésbé jól informált emberiséget azonban nem igen nyugtatja meg ez a megállapítás. Párisban, Berlinben, Moszkvában, Varsóban Prágában és Londonban egyaránt leszögezték, hogy háborúra senki sem gondol, mindenki békében akar élni szomszédaival és "ha csak meg nem támadják" úgy évezredek óta el lehetnek békességgel egymás mellett.

A nagy metropolisokban hangoztatott, békeformula egyáltalán nem biztató. Mert bár mindenütt azt hangoztatják, hogy csak védekezni akartak, mégis az a helyzet, hogy itt is, amott is százezer és százezer ember áll fegyverben és elég egy intés, egy szemvillanás, hogy egymás ellen induljanak, hogy megindítsák útját a minden eddiginél borzalmasabb vérzivataroknak. Farkasszem néznek egymással a "békét ohajtó" államok és rettegve kell arra gondolnunk, hogy a nagy és csupán védekezést jelentő szembenállás feszültségében valahol kipattan az a bizonyos ártatlannak tetsző szikra, amely gyújt, rombol és világokat tehet tönkre.

Eden körútja véget ért és semmit sem hozott. Most Stresán van a világ szemé, utána ismét Genf kerül az érdeklődés központjába. A világpolitika katlana forr, rotyog, mint a középkori alkimisták aranykutató lombikjai. A politikusok maguk is tehetetlenül állanak már a felidézett rénmel szemben és szeretnék visszaparancsolni a lombik mélyére. Itt is, amott is béke-tervek születtek. Berlin, Róma újabb lehetőségekkel, újabb egyezménytervezetekkel hozakodik elő az európai égen tornyosuló fellegek elosztatására. Európa milliói pedig rettegve, remegve állnak és riadt szemekkel várják az áprilisi derült égből lecsapni készülő haragos villámokat.

Két mandátumot szerzett a nemzeti egység pártja a pestvidéki kerületekben

A másik három mandátumon a szociáldemokrata, demokrata és kereszténypártok osztoznak

Budapest, április 5.
A pestvidéki választókerületekben tegnap végre befejezték a szavazatok össze-számlálását. Leadtak összesen 110.470 érvényes szavazatot. A szavazatok a következőképp oszlottak meg:

Nemzeti egység pártja	37.613
Szociáldemokrata párt	35.208

Demokrata párt	18.567
Keresztény ellenzék	14.274
Horogkeresztés párt	5.008

szavazat.
Eszerint a nemzeti egység párt a pestvidéki kerületekben két mandátumhoz jut, míg a szociáldemokrata, demokrata és keresztény ellenzék egy-egy mandátumot kap.

Maga ellen vétkeznek...

aki nem ujtja meg idejében sorsjegyét, vagy nem vásárol legalább a második osztály huzása előtt!

BANCA ILIESCU S. A. oradeai fiókja

Bulv. Regele Ferdinand 11.
Casa Naționala épületében

Veszedelemes lóköötőt fogtak el Tg.-Săcuescen

Sft.-Gheorghe, április 5.
Rácz Dénes Tg.-Săcuesc-i lakos évek óta lólopásokkal „foglalkozott”. Eddig még nem sikerült ártalmatlanná tenni. Tegnap éjjel azonban tetten érte a csendőrség, amint két lopott lovat akart kiszállítani a városból. Az éj folyamán Rácz Dé-

nes behatolt Balogh Lajos gazdálkodó istállójába, ahonnan elkötötte a gazdálkodó két lovát. A tolvajt abban a pillanatban fogták el a csendőrök, amikor át akart menni a városi vámon. Letartóztatták. — Rácz egész sereg lólopást vallott be.

Érettségizett napszámos negyedik öngyilkossági kísérlete

Sem élni, sem meghalni nem tud a szerencsétlen ember

Baia-Mare, április 5.
Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt tegnap este Baia-Maren. Csújdör Ferenc 30 éves fiatalember este 10 óra tájban beállított Boda Tibor, a Phoenix iparilep egyik felügyelőjének lakására és egy borítékot kért. Eközben észrevétlenül elvette az asztalról egy papírvágó kést és a zsebébe tette.

Amikor a Closca uccába ért, a szerencsétlen ember az életlen késsel a mellébe szurt. Tetét hamarosan felfedezték, és ér-

tesítették a mentőket, akik bevitték a kórházba. Állapota nem sulyos, mert az életlen kés szurását a vastag ruha is felfogta. Zsebében bucsulevetet találtak, amely egy megrendítő tragédiáról rántja le leplet. Csúldör azt írja levelében, hogy

bár gimnáziumi érettségije van, fiz éve nem képes elhelyezkedni és az utóbbi hetekben, mint napszámos tengette életét.

A szerencsétlen embernek egyébként ez már a negyedik öngyilkossági kísérlete.

Pár évvel ezelőtt a Lapos erdő egyik fájára felakasztotta magát, de az ág leszakadt. Később Baia-Mare és Bai-a-Sprie között a sínekre feküdt, de a vonat a mellette levő sínen futott át, mert holt vágányra feküdt. Harmadszor felvágta ereit, de megmentették. Most életlen késsel próbálkozott — ez sem sikerült.

Időjárás

Élénk nyugati szél, helyenként még eső, vagy hó. A hőmérséklet nem változik.

2

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. ÁPRILIS 7.

Új típusu léghajókat gyárlanak Oroszországban

Moszkva, április 5.

A szovjet repülőgépgyáraiban egy kis-típusú léghajó szerkesztésén dolgoztak hónapok óta. A munkának most eredménye van, amennyiben sikerült egy 40 lóerős kis-típusú léghajót szerkesztetni, amely óránként 75 kilométeres sebességgel hajad. Az új léghajó katonai célokat szolgál.

Sulyos baleset a malnasi kőbányában

Sft. Gheorghe április 5.

Sulyos kimeneteli baleset történt tegnap Malnas-Bai kőbányánál. Az egyik kőfejtési helynél dolgozott Poza Nistor munkás, akinek a lábára rázuhant egy hatalmas kődarab, amely teljesen összeroncolt a bal lábát. A kődarab azonban alsó testen is sulyos sebet ejtett. Hajdokolva szállították a kórházba. Életbenmaradásához egyáltalán nincs remény.

Akár csak a kézművészet, építő üdvös a fogak kalodont-al való ápolása!

Mert a fűs habzásu KALODONT szűrő és emellett kitisztítja a fogak közül a veszélyes baktériumokat és ételmaradékokat.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

Megmossa a fogakat, fertőtleníti a szájüreget

A „Führer“-rel történt konfliktussa miatt

Lemond a német pénzügyminiszter

Dr Schacht, a Birodalmi Bank elnöke veszi, át a pénzügyi tárcát

Berlin, április 5.

Schwerin-Krosig gróf, a német birodalmi pénzügyminiszter meghatározatlan időre szabadságra ment. Ez alatt az idő alatt a pénzügyi tárca ügyeit dr Schacht, a német nemzeti bank kormányzója fogja ellátni. Politikai körökben határozottan tudják, hogy Schwerin-Krosig pénzügyminiszter már nem is fog visszatérni, hanem beadja lemondását. A lemondás oka az, hogy Hitler és a pénzügyminiszter között konfliktus

keletkezett, amelynek folytán maga Hitler kívánta a pénzügyminiszter távozását.

Dr. Schacht hír szerint megtartja állását a nemzeti bank élén és egyezersmind pénzügyminisztere is lesz a birodalomnak. Ellenőrzés tekintetében különös helyzet állhat elő, mert a pénzügyminiszter, mint a nemzeti bank kormányzója, meg nem engedett előnyöket tud biztosítani a nemzeti banknak a többi bankok hátrányára.

Két gyilkosság egy napon Braila közelében

Rablógyilkosság áldozata lett egy csizmadia. „Tévedésből” agyonszurta társát egy halász

Braila, április 5.

Braila közelében a tegnapi nap folyamán két gyilkosság is történt. Az egyik gyilkosságot ismeretlen tettesek Turtucaia községben követték el. Ebben a faluban élt egy Manea Magureanu nevű csizmadia aki idők folyamán egész szép vagyonra tett szert. Azt mesélték a faluban, hogy házában egy millió lei értékű aranyat tart elrejtve. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és 18 késszurással meggyilkolták a csizmadia. A rablógyilkosok felforgatták az egész házat és megtalálva a pénzt, amely azonban sokkal kevesebb volt,

mint egy millió lei, eltűntek. A csendőrség teljes erővel megindította a nyomozást.

Ugyancsak tegnap történt Carcaliu községben a másik gyilkosság, amelynek áldozata Vorenciu Sofrone halász. A gyilkos szintén halász, Epifan Lazar. Vorenciucot egy korcsma közelében több késszurástól vérezve, eszméletlenül állapotban találták meg, beszállították a kórházba, de anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. A gyilkost sikerült letartóztatni. A csendőrségben Epifan azt vallotta, hogy tévedésből gyilkolta meg Vorenciucot. Másra lesett és a sötétben nem ismerve fel a halászt, azt hitte, hogy ellensége jön.

a sertésvész. A lakosság minden védekezése hiábavaló és eddig a sertésállomány 50 százaléka elpusztult.

Lendvai Lajos 30 éves szabó segéde megharapta egy veszett kutya. Azonnal a cluji Pasteur intézetbe szállították beoltás végett.

— Veszedelmes betörőket keres a csendőrség. Sannicolaul de Munte községben Oláh Dániel gazdánál a napokban betörők jártak és 11 párnát, 1 dunyhát, 11 lepedőt és sok ruhaneműt vittek el magukkal. Purece Peire csendőrmeester vezeti a nyomozást ebben az ügyben és minden remény meg van arra, hogy a tettesek a legközelebbi időn belül kézrekerülnek.

— Új vezetőséget választ a sacueni sportegyesület. A napokban tartja meg a Szia a sacueniek kedvenc sportegyesülete az év szokásos közgyűlését, melyen megválasztják az új vezetőséget. A sportegyesület kérényt adott be a városhoz, hogy a futballpálya körülkerítéséhez szükséges faanyagot a város ingyen adja saját erdejéből.

— Szintársulat Sacuenin. A napokban kezdte meg vendégszereplését Sacuenin a Bácskay Gyula szintársulata. A sacuenieket különben jó színházpártolóknak ismerik ezek a vándortársulatok és gyakran is keresik fel a községet. Bácskay társulatának tagjai: Lantos Ila, Szabó Manci, Sugár Gitta, Tóth Ica Nagy Ilona Bácskay Gyula, Badóczy István, Román Sándor Antal Lajos, Lévai Zoltán Pethő Sándor, stb. A közönség nagyon meg van vejük elégedve és szép számmal látogatja az előadásokat.

Románia új ankarai követe

Bucuresti, április 5.

Filotti, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, megválik állásától, mert mint meghatalmazott miniszter és rendkívüli követ Angarába utazik, hogy ott a kormányt képviselje. Sajtófőnök Toma Negru lesz, aki eddig helyettes sajtófőnök volt.

50 lei jel nyerhet 250.000 leit,

50 000, 25 000, 10 000 stb nyereményeket az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságíró Szervezet készpénz sorsjátékán.

Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadóhivatalában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. Postai rendelést az összeg és portó (rendes levél 7 lei, ajánlott levél 17 lei) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk

3. oldal

„ERDÉLYI MAGYARSÁG”

1935. ÁPRILIS 7.

SACUENII HIREK

Egy napig újból tél volt az egész Erdélyben. Szombat reggeltől vasárnap reggelig tartó erős havazás után hó borította végig az Erdélyt. A havazás később valószínűs hóviharrá erősödött és 24 órára minden forgalom megbénult. Ehhez még kisebb északi fagy is járult és a lakosság kétségbeesve várja újra a napsugaras tavaszt. A gazdák szerint a fagy még nem igen tett nagy kárt a vetésekben, de hogy nem használt, az természetes.

— Eljárás egy gazda ellen tiltott fegyverviselés miatt. Karsai Sándor gazdálkodó szőlőjében feljelentés folytán a csendőrség házkutatást tartott és a padláson egy régi rozsdás fegyvert talált elrejtve. A fegyvert elkobozták és Karsai ellen megindították az eljárást tiltott fegyverviselés miatt.

— Sertésvész egy községben. A Sacueninél 6 kilométerre levő Sannicolaul de Munte községben óriási a lakosság kétségbeesése. Ugyanis 2-3 hete beütött a faluba

A POTYAUTAS

82

— A gyilkosság mindössze néhány perccel előbb történhetett — állapította meg Hand. — A vér még most is frissen folyik a sebből.

Melcher doktor helyeslően bólintott.

— Koponyáját szilánkokra zúzta az ütés — mondta. — A halál azonnal bekövetkezett, efelől nem lehet semmi kétség. A sebről következtetve, alighanem valami kapácsféle szerszámmal ütötték agyon.

— Inkább revolver agyával — vélte Hand.

— Honnan tudja? kérdezte Melcher doktor.

— A revolver most is ott hever az ágy alatt — mondta Hand. — Lehet, hogy tévedek, de nagyon valószínű, hogy a revolver agyával ütötték agyon.

A doktor átlépett a holttesten és, leterdélve, az ágy alá nézett.

— Azt hiszem, ez a kapitány saját revolvere! — kiáltotta. — A szolgálati revolvere. Ott szokta tartani az íróasztala fiókjában.

Odaugrott az íróasztalhoz és kihúzta a felső fiókot. Még két másik fiók is volt az íróasztalban és azokat is sorra kihúzta. Azután komor arccal fordult Handhez.

— Nincs itt a revolvere! — kiáltotta.

— És megesküszöm rá, hogy az a revolver az ágy alatt... az ő revolvere volt!

Hand letérdelt az ágy mellé és jobban megnézte a fegyvert.

— Igen — bólintott — a revolver agyával van vérrel.

— Steele professzor alighanem tudta hol tartja a revolverét a kapitány! — kiáltottam föl izgatottan.

A doktor csodálkozó pillantást vetett rám.

— Honnan jut eszébe Steele professzor? — kérdezte.

Már éppen válaszolni akartam, amikor Hand meglepetten fölkiáltott. Ugy, amint volt, a földön térdelve, előrehajolt és kibámult az ablakon.

— Jóságos Isten, valaki megszökött! — suttogta.

Mindketten az ablakhoz siettünk és, amit odakinn láttam, szinte ejáitotta a szív verésemét!...

Körülbelül száz méterrel alattunk egy ember ereszkedett lefelé, ejtőernyőbe kapaszkodva!

— Ki lehet ez? — döbbsent meg a doktor. — Képtelen, hogy a léghajóról ugrott le!

— Még pedig ebben a pillanatban! egészítette ki Hand. — Az ejtőernyő csak most nyílt ki!

— Az az ember bizonyosan örült! — szólalt meg az orvos rekedten. — Hiszen beleszuhan az óceánba és megfullad. Teljes lehetetlen, hogy leszálljunk érte.

— Nem! — kiáltottam hirtelen. — Ott az a hajó! Bizonyosan arra akar fölutni!

— Miféle hajóról beszél? — érdeklődött a doktor.

Nem feleltem. Ehelyett mélyebben néztem ki az ablakon. És újra megpillantottam a kis gözöst: a "Jupiter" most körülbelül éppen fölöttem repült. Kinyújtottam karomat a hajó felé.

— Ott! — kiáltottam. — Az az ember a hajó közelében fog a vízbe esni, ahonnan majd kimentik!

— Igazad van, Clark, — bólintott Hand.

— Összekötöttem kell találnunk azzal a lámpával. Melcher doktor, kérem, vezessen hennünket Mr. Hawkshoz.

Kinn a folyosón, egyik fiatalabb tiszt találkoztunk, aki éppen most ment lefelé a távirószobához vezető meredek lépcsőn. Hand állta az útját.

— Hová megy? — kérdezte.

(Folyt. köv.)

SPORT

Clujon játszák le a Ripensia-Universitatea Kupa-mérkőzést?

A Ripensia-Universitatea Román Kupa elődöntő mérkőzés eredetileg Timisoara-ra lett kitűzve. Minthogy az Universitatea gyakori timisoarai szereplése anyagilag nem biztat különösebb sikerrel, tárgyalások indultak, hogy a mérkőzés Clujon legyen. A tervbe hár szerint a Ripensia is beleegyezését adta, hátra van még azonban a

Román Kupa bizottságának engedélye, amely a maga részéről ugyancsak nehéz helyzet elé van állítva, miszerint egy elvi határozat alapján a pályaválasztási jogot feladni nem lehet és a kitűzött mérkőzések a sorolás helyén játszandók le. Mindezek dacára van remény rá, hogy a vasárnapi mérkőzés Clujon legyen.

"Olcsón" vette meg Müllert a Hungária

Hatezer pengőt, (körülbelül 180.000 lejt) fizetett a budapesti Hungária a bécsi WAC-nak Müllerért. Az összeg nem is olyan

nagy, ha tekintetbe vesszük, hogy a Hungária tavaly Kalmárért 15 ezer pengőt, (450.000 lejt) kapott.

Erélyes birói beavatkozást és megtorlást a durva játékmódor ellen

Az elmúlt évben több ízben is verekedésbe fulladtak azok a futbalmérkőzések, amelyeken a játékosok a sport céljáról megfeledkezve, egymás testi épségét veszélyeztették. Ezeknek a mérkőzéseknek az eredménye az a drótpálya, amely elkeríti a játéktérrel a közönségtől és azóta verekedések száma csökkent. Azonban a játéktérre tovább folytatódna a bojárnyok és sok mérkőzésen felülkerekedik a játékosok fékezhetetlen durvasága. Eppen vasárnap történt az egyik másodosztályú bajnoki mérkőzésen, hogy két játékos durva összecsapása következtében az egyik futballista a lábát törte. Erélyes bírakra van szükség, hogy a sport további hanyatlását megállít

sák. Számos bíró ugyanis a férfias sport fogalmát összetévesztve a durvasággal, személt huncy a megengedettnél is olykor erősebb összecsapás előtt, amivel elősegíti a futbal elfajulását. A játékos a harc hevében szívesen elfelejti a sportszerűség elvét és győzni akarásában gyakran veszi igénybe a meg nem engedett harcmodort. Mindenekelőtt szükséges, hogy a bíró a legcsekélyebb szabálytalanságot is a legerélyesebb formában megtoroljon és elejét vegye a durvaságoknak. Ez a véleménye különben Murgunak, a bírószervezet elnökének is, aki felhívja bírótársait, hogy a mérkőzéseken szigorúan büntessék meg a legcsekélyebb szabálytalanságot is.

Megérkezett a bucurestii Macabi Tel-Avivba

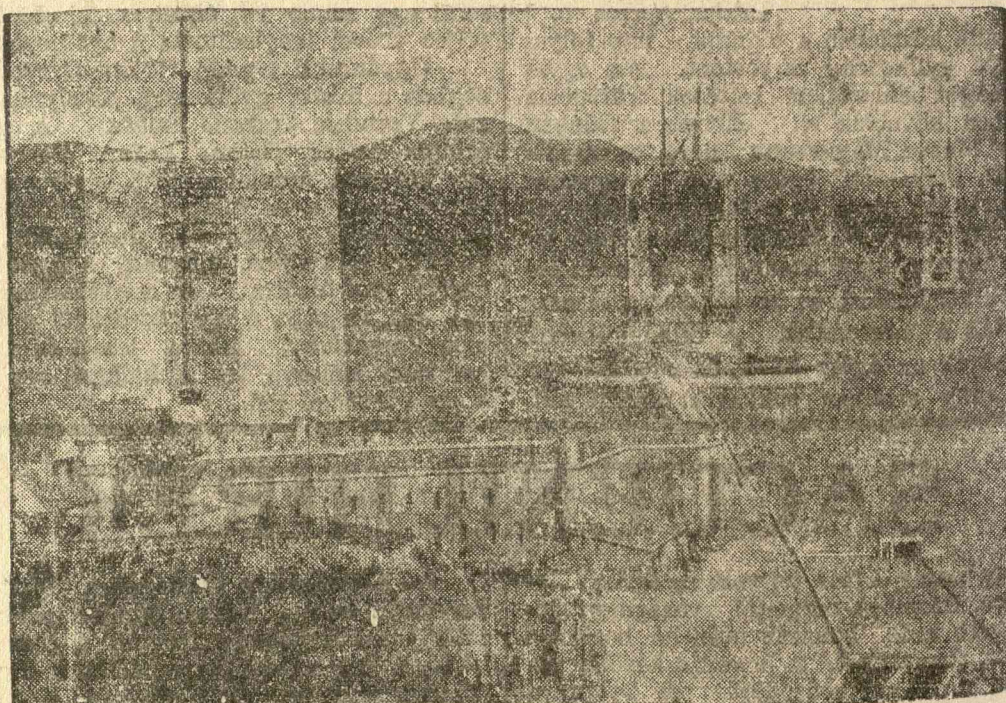
Tel-Aviv, április 5.

A zsidó olimpián Romániát képviselő Macabi labdarugó csapata megérkezett Tel-Avivba, ahol első mérkőzését ma játszá le. A csapatot Haifában és Tel-Avivban is ünnepélyesen fogadták.

Törökország vagy Ausztria?

Bucuresti, április 5.

A labdarugó szövetség levelet küldött az osztrák szövetségnek, melyben sürgősen választ kér arra nézve, hogy június 8-án elküldi-e válogatott csapatát Bucurestibe. Ha az osztrákok nem jönnek el, úgy Törökország ajánlatát fogadják el, mely május 10-ére és 12-ére két mérkőzést hajlandó játszani Romániával.

Készül az „aranykapu” hidja

A San-Franciscoból, az ugynevezett „Aranykapu” fölött hidat emelnek, amelynek három hatalmas tornya, 26 hónapi munka után elkészült. Az építkezés egyike a legnagyobbaknak az utóbbi évtizedekben.

E NŐ NAPONTA VARROGÉP MELLETT ÜL...

A legutóbbi időkig alig öt-hat ezer lelt tudott megtakarítani és állandóan érezte az élet keserűségét. Egy nap azt olvasta az újságban, hogy egy kőműves milliomos lett, mert játszott az Állami Sorsjátékon; a varrónő félbe hagyta a munkát, 200 lelt adott egy negyed sorsjegyért, azután további 200 lellel megújította a többi osztályra és a 4. osztály húzásán, február 15-én EGY MILLIÓT NYERT a melléksorsjegy számával. Nem a tíz évi varrás, hanem a szerencsésbe vetett pillanatnyi hit tette boldoggá. Ne haladjon el közömbösön a sorsjegyárus előtt, aki Önnek sorsjegyet ajánl. Ne hanyagolja el sorsjegye megújítását. Aki nem nyer ma, nyer holnap. Minden hónap 15-én van húzás. Ne mulassa el az alkalmat, hogy néhány száz lellel néhány milliót nyerhessen.

Az Ön érdeke, hogy idejében vásároljon, vagy megújítsa sorsjegyét. Két nappal a húzás előtt, amely hétfőn, április 15-én lesz, a sorsjegyirodák zárva maradnak.

ÁLLAMI SORSJÁTEK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brașov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union S. A.
Cernăuți	Banca Comercială Națională	Tg. Mureș	Ernest Révész
	Banca Oehlgisser & Horowitz	Timișoara	Banca Centrală Banca de Scont Banca Timișoarei
Cluj	Alfred Noe Banca Iliescu		

Ez talán észretéríti a tegyvergyárosokat

Amerikában senki sem húzhat hasznát a jövő háborujából

Drákói intézkedések a háboru vámszedőivel szemben. Mozgósítani fogják a nagyiparosokat is

Washington, április 5.

Az Egyesült Államok szenátusának azon bizottsága, amely a haditörvény átdolgozását készíti elő, a jövő héten fogja a szenátus elé terjeszteni a törvényjavaslatot, amelynek egyes pontjai meghatározzák azokat a módokat, ahogy a törvényt háboru esetén végre kell hajtani.

A törvényjavaslat szerint a jövőben senkinek sem lehet jövedelme a háborúból, anélkül, hogy ebben a jövedelemben ne részesülne az állam is.

Azoknak a gyáraknak a személyzete, ahol hadiszereket gyártanak, nem lesznek mozgósítva, illetőleg nem hívják be őket a csapattesteikhez, hanem helyben fognak szolgálatot teljesíteni, különböző rangokban és fizetésekben. Ez a rang és fizetés nem lehet nagyobb mint egy tábornoké. Ha ezt megszegi, akkor a harcoló csapathoz küldik.

Háboru esetén az állam el fogja venni az ipari jövedelmek felet ha az nem lépi túl a befektetett jövedelem hat százalékát. Amit ezen felül nyer az üzem az az egész az államé.

A nagyiparosokat is mozgósítani fogják és nekik is közre kell működniük a haza védelmében, ellenkező esetben tűzvonalba küldik őket.

A személyi jövedelmi adót, amely 4 százalék, hat százalékra emelik, ha a jövedelem nem éri el a havi 10 ezer dollárt. Ha ezt meghaladja, a személyi adó 34 százalék. Az Egyesült Államok elnöke beárthatja az összes tőzsdét és megroghatja a valutát. Ebből a célból egy ellenőrző bizottságot alakítanak háboru esetén, amelynek célja az lesz, hogy megakadályozza a pénz aláértékelését. Minden spekulánst 100 ezer dollárig terjedhető büntetéssel sújtanak.

Parlament elé kerül az export-intézet felállításáról szóló törvényjavaslat

Bucuresti, április 5.

Tegnap a miniszterelnökségen minisztertanács volt, amelyen Manolescu-Strunga tartott expozét s kérte a kormányt, hogy az Exportintézet felállításáról, valamint a hamis deklarálók megbüntetéséről szóló törvényjavaslatot terjessze a parlament elé.

Repülőkatasztrófa Madrid mellett

Madrid, április 5.

Borzalmas repülőszerencsétlenség történt tegnap harminc kilométerre Madridtól. A posta és utas repülőúton, amely Toulon és Lissabon között húzódik, a levegőben egy utasszállító repülőgép lezuhant. A repülőgépben a pilótán kívül öt utas volt. A zuhanás olyan erős volt, hogy a gép orra három méter mélyen szaladt a földbe. A pilóta szörnyet halt, az öt utas pedig súlyosan megsebesült.

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár fermészetes „Ferenc József” keserűzet. Kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József viz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat s ezért kiváltságos a gyomor-, bél-, vese-, máj- és epeholyagbetegség kezelésére.

Fejszével darabolta szét újszülött gyermekét

R.-Sarat, április 5.

Bestiális gyermekgyilkosságot követett el Terchesi községben egy Cristina Bacu nevű leány, aki a napokban fiugyermekét szült. Hogy a szegénytől meneküljön, a leányanya lefektette gyermekét a favágótökre és fejszével valóssággal apróra vágta. A meggyilkolt gyermek holttestét azután a kertben eltemette. Névtelen feljelentés ment azonban a csendőrséghez, amely megindította a nyomozást és megtalálta a borzalmasan megcsontított gyermek holttestét. A leányanya előbb tagadta tettét, később azonban megtört és sirva vallotta be a gyilkosságot. A gyermekgyilkos anyát átadták az ügyészségnek.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

BUCUREȘTI 13.05. Gramofon, 14.40. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.15. Rádiózenekar. 21.05. Román zene, 21.52. Jazz. 22.15. Jugoszláv—Európa hangverseny, 23.30. Eltermi zene.

BUDAPEST. 7.45 Torna, Utána hanglemezek. 11. Hírek 11.20. Felolvasás 11.45. Felolvasás. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05. Hanglemezek. Közben kb 13.30. Hírek. 14.20. Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 14.50. Országos Postászenekar. 15.40. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.00. Meseóra. 17.45. Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Mit üzen a rádió? 18.30. Hargitváralja jelképes székely község hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti főiskola nagyszínházából. 19.50. Bura Sándor és cigányzene kara. 20.30. Kit és mit idézek? Bánóczy Dezső dr előadása. 21. A Lisl Ferenc zeneegyesület hangversenyének közvetítése Sopronból. 21.10. Hírek, időjárásjelentés, ügélőversenyeredmények. 23.30. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. 24.30. A Mándits jazz. 1.05. Hírek.

5. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. ÁPRILIS 7.

Oradeára érkezelt az igazságügyminiszter

Péntek délelőtti távirati értesítést kapott a tábla főelnöksége Bucurestiből, hogy az éjszaka folyamán inspekción körutja során Oradeára érkezik Pop Valér igazságügyminiszter. Az igazságügyminiszter az éjszakát szajon-

kocsijában tölti s így a hivatalos fogadtatás szombat reggel 9 órakor zajlik le. Fogadtatás után, a miniszter a táblát és esetleg a törvényszéket inspicirozza végig, délebb pedig részt vesz a tiszteletére adott banketten. Este már el is hagyja a várost.

Nem indul eljárás az engedély nélkül építő háztulajdonosok ellen

Péntek délután ülést tartott a város ideiglenes bizottsága. Az ülés tárgysorozatán többek között szerepelt a város új csatornázási tervének jóváhagyása is. A tervek szerint — mint tegnap megírtuk

14.287.333 lej értékű munkálatokat indítanak és számos helyen kipótolják a hiányokat.

Hajadéktalanul megkezdik a General Berthelot, az Axente Sever és a Lebedei uccákon a csatornázási munkálatokat s míg az előbbi uccákban szenny- és esővíz csatornákat építenek, addig az utóbbiban csak esővíz

csatorna készül.

A mérnöki ügyosztály beszámol arról, hogy

65 vizpróbát vettek fel, de egy ízben sem találtak a vízben bacilust s így az oradeai víz kifogastalan.

Végül a jogtalan építkezések kérdése került szőnyegre s a tanács elhatározta, hogy beszünteti a kihágási eljárást azok ellen 1934 előtt építették fel engedély nélkül a házuakat.

Ha azonban a kihágók azóta sem tettek eleget a kötelezettségnek amikor természetesen nem menekülnek a következménye alól.

Dayka Gyula és társai a hadbíróóság előtt

Clujról jelentik: Emlékeztet még olvasóink arra a véres verekedésre, amely a múlt év szeptemberében játszódott le az egyik Decebal uccai éjjeli mulatóhelyen amikor is Dajka Gyula, Dajka Zoltán, — Klein Jenő és Gonda Károly összeverekedtek, majd az odaérkező rendőrt is össze-

szurkálták. A verekedőket a cluji hadbíró-ságnak adták át, amely tegnap kezdte meg a tárgyalást. A tárgyalás során a vádlottak — a legendás betyárbeccsületet meghazudtolva — egymásra akarták hárítani a bűnösséget. A tárgyalás folyik.

Tettenértek egy nemzetközi zsebmetszőt a törvényszék folyosóján

Péntek délelőtti a törvényszék második emeleti 118-as számú tárgyaló terme előtt, álltak a beidézett tanúk. Köztük Friedländer Ernő a Sonnenfeld-nyomda igazgatója is. A folyosón sokan álltak, az elhaladók minduntalan meglógták a beszélgetőket, de amikor egy magas fiatalember gyanútlanul látszó kézmozdulattal surolta Friedländer igazgatót ez már tudta kivel áll szemben. Nyakon ragadta a fiatalembert és kiabálni kezdett:

— Zsebtolvaj! Fogják meg!

Többen a fiatalemberre vetették magukat.

— Kikérem magamnak. Engedjenek el. Nem csináltam semmit jelentette ki az ismeretlen. Friedländer igazgató közben végig tapogatta zsebeit s nem csodálkozott, amikor az óráját seholsem találta.

Csakhamar elősiettek az épületben tartózkodó detektívek és a rugkapálódzó fiatalember egyik oldalzsebében hamarosan elő-

került az ellopott óra. Ezután felkísérték a bűnügyi osztályra, ahol kiderült, hogy az elfogott fiatalember Macsai István nemzetközi zsebmetszővel azonos, aki országosan körözik.

Macsai István kihallgatását délután 4 órakor kezdte meg Osorhan komisár.

Geszti bácsi temetése

Tegnap délután öt órakor helyezték örök nyugalomra Geszti Mihályt, az utolsó 48-as honvédet. Az öreg harcos végtesztésére nagyszámu közönség gyűlt egybe az olaszii temető Havas-kápolnája előtt és mintha az idő is kedvezni akart volna Geszti bácsi végtesztésén: az egész napon át tartó eső után öt órára kisütött a nap és ragyogó fénnel öntötte végig az egyszerű koporsót. Szem nem maradt szárazon, amikor a koporsót leeresztették a sírgödörbe.

Komplett Nac áll ki a Kinizsi ellen a vasárnapi Kupa-mérkőzésen

Rég nem tapasztalt hatalmas érdeklődés előzi meg a Kinizsi—NAC Kupamérkőzést. Ez a hatalmas izgalom érthető is, mert hiszen a Kinizsi ma mindenütt bombaprogramot jelent, játékereje veszélyt az ellenfélnek.

A Kinizsi csapata hosszú idő és szorgalmas munka árán érte el azt az előkelő

helyezést, amelyet a Nemzeti Bajnokságban elfoglal. Ma a Kinizsi a Ripensiaival egyenlő játékerőt képvisel és így a NAC is csak teljes tudását, akaratát összeszedve tudja esetleg térdre kényszeríteni.

A NAC éppen ezért teljes erővel készül a nagy találkozóra. Pojar trener vezetésével szorgalmasan folyt az edzés, a

hangulat a fiúk között lelkes és a formák is teljesen kielégítőek. Kocsis sérülése rendbejött, úgy hogy vasárnap ő is fitt kondícióba lesz. Chiroiu szintén játszik, a heti edzéseken szorgalmasan vett részt.

A mérkőzés négy órai kezdettel a Carol-pályán lesz megtartva. 2 órakor elő-mérkőzés.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSAGOK

Orosz István—Pipó Mária, Kain Károly—Holcer Olga, Schuller Mihály—Denge-lengi Ilona, Győrfi Géza—Szöllősi Ilona, Papp Péter—Martin Paulina Orbán Mihály—Szántó Zsuzsanna, Konovallóff Valér—László Márta, Apfel Sándor—Adler Irma, Dajka János—Torjos Florae.

SZÜLETÉSEK

Nyiri Ida, Scheiker Gyula, Cseszne Judit, Komsa János Stein György Bájos Miklós, Seidmann Éva, Biszák István Por-koláb Olivia Bojla Gyula, Hitter Sándor, Jövőer Sándor, Csordás Anna, Kozma József Szalai János, Balogh Géza, Bagosi Róza, Indik Gizella, Pusko Florian, Czapp János, Popa Kornél, Bak Gábor, Gál Erzsébet, Pui Miklós.

HALALOZÁSOK:

Popa László 35 éves, Vigh József 6 hónapos, Bolha Virág 4 hónapos, Jakobi Mózes 65 éves, Biró István 6 napos Biró László 37 éves, Alb Pável 48 éves, Acsai István 55 éves, Teilinger Lajos 11 éves Gergely Márton 16 éves Szabó Márton 14 hónapos, özv. Niculescu Tománé 67 éves Cserkeny János 79 éves, Csákányi Mihály 72 éves Friedrich Hermanné 45 éves, Petrovsky Sándor 15 éves, Litu Aurel 5 éves Starko Dávid 73 éves, özv. Mandel József né 66 éves, Bocsonyi Mária 29 éves, Kárász Sándor 26 éves, Nagy P. Istvánné 54 éves, Anghel László 61 éves özv. Sikolya Károlyné 84 éves, Bálos Miklós 2 napos, Horváth Sándor 63 éves Aron Katalin 76 éves, özv. Jeremiás Henrikné 73 éves, Schreier Sámuelné 72 éves, Homai Sándor 45 éves, Papp László 17 éves, Erdélyi Mária 63 éves Toth Emma 1 éves.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozdó

A két arcu Woronzeff.

Capitol Mozdó:

1) Harold Lloyd vigjátéka. 2) Három pajtás.

Heyman Szinkör

1. Hómezők hősei. 2. Hegyek leánya

OMNIA MOZGÓ:

Bengali.

Uj! Butor részlet áruház Uj!

Modern hálók, ebédlők, konyhabutorok már 500 leles részletre kaphatók „KOBÁ” butoráruház Oradea, Nicolae Iorga ucca 7. sz.

APROHIRDETÉSEK

Perfekt szakácsnő éves bizonyítvánnyal keresünk. Strada Griviței 32. 2819

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Kiadó üzlethelyiség sarok helyen, bármilyen célra alkalmas. Nagyállomással szemben. Str. Dumitru Comsa 7. 2820

Jómegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynökököléssel. Cím a

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA